

საქართველოს გაჩემოს დასვინა და სოფლის მეურნეოების მინისტრი

ბრძანება N 2-19

17/01/2022

ქ. თბილისი

ქედის მუნიციპალიტეტში, სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის და საკანალიზაციო სისტემის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ მიერ გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქედის მუნიციპალიტეტში ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის და საკანალიზაციო სისტემის მშენებლობის და ექსპლუატაციის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად, პროექტის განხორციელება დაგეგმილია ქედის მუნიციპალიტეტის დასავლეთ ნაწილში, მდ. აჭარისწყლის მარცხენა სანაპიროზე, მდ. აკავერეთას შესართავიდან, სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ 22931 მ² არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე. საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X - 744866; Y - 4609427. მონაცემთა ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ საპროექტო გამწმენდი ნაგებობიდან, უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 40 მეტრით, ხოლო უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტი, მდ. აჭარისწყალი, მიედინება დაახლოებით 72 მეტრში.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, პროექტით გათვალისწინებულია გამწმენდი ნაგებობისა და 4,04 კმ სიგრძის საკანალიზაციო ქსელის მოწყობა. წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისთვის დაგეგმილია დისკური ბიოფილტრების, იგივე მბრუნავი ბიოლოგიური კონტაქტორების (RBC) ტექნოლოგიის გამოყენება. სკრინინგის განცხადებაში მითითებულია, რომ საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის სიმძლავრე იქნება 2000 მოსახლის ეკვივალენტი და ჩამდინარე წყლების გაწმენდა გათვლილია 240 ლ/დღ (ანუ 0,24 მ³/დღ და 88 მ³/წელი) სიმძლავრეზე. შესაბამისად, ჩამდინარე წყლის რაოდენობრივი მაჩვენებლები საჭიროებს დაზუსტებას. გამწმენდი ნაგებობიდან გაწმენდილი წყლის ჩაშვება დაგეგმილია, ტერიტორიის ჩრდილო-აღმოსავლეთით, მდ. აჭარისწყალში, რისთვისაც გათვალისწინებულია 40 მ სიგრძის მიწისქვეშა მილსადენის მოწყობა. წყალჩაშვების GPS კოორდინატებია: X - 744914; Y - 4609491.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ჩამდინარე წყლები გაივლის 4 ძირითად ეტაპს: წინასწარი გაწმენდა (ავტომატური სკრინინგის სისტემა), ორი ერთეული პირველადი სალექარი (ე.წ. „იმჰოფის ავზი“), მბრუნავი ბიოლოგიური კონტაქტორები (RBC), მეორადი სალექარი. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, გამწმენდი ნაგებობაში, თავდაპირველად, მოხდება ჩამდინარე წყლების წინასწარი გაწმენდა. მთავარი ბიოლოგიური პროცესები წარიმართება კონტაქტორებზე (მბრუნავ დისკებზე), რომლის ზედაპირზე ვითარდება მიკროორგანიზმები, რომლებიც წარმოქმნიან ერთგვარ ბიოლოგიურ აფსკს. დისკების წყლით ნაწილობრივ დაფარვის შემდგომ, მოხდება ბიომასის ოქსიგენაცია. დამატებითი სალექარი კი უზრუნველყოფს მიკროორგანიზმების

გამოყოფას გასუფთავებული ჩამდინარე წყლებიდან. სკრინინგის განცხადების თანახმად, გამწმენდი ნაგებობის ზოგადი ეფექტურობა ხასიათდება შემდეგი მნიშვნელობებით - TSS (შეწონილი ნაწილაკები) მოცილება 60%-დან 85%-მდე, ჟმ - 65%-დან 95%-მდე, ხოლო ჟქმ - 60%-დან 85%-მდე.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია 4,04 კმ სიგრძის საკანალიზაციო ქსელის მოწყობა, რომელიც სატუმბი სადგურის საშუალებით დაუკავშირდება გამწმენდ ნაგებობას. საკანალიზაციო ქსელი მოეწყობა 90, 100, 150 და 200 მმ დიამეტრის მქონე პოლიპროპილენის მილებით. აღნიშნული მილები განთავსდება 2 მეტრი სიღრმისა და 1 მეტრი სიგანის თხრილში. საკანალიზაციო ქსელზე მოეწყობა 226 ჭა, რომელთა დიამეტრი იქნება 300, 400, 600 და 1000 მმ.

დოკუმენტის მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოები მოიცავს შემდეგ ეტაპებს: საპროექტო ნაგებობის საძირკვლების მოწყობა, რკინაბეტონის სამუშაოების შესრულება, საპროექტო ტერიტორიის დასუფთავება და რეკულტივაცია/კეთილმოწყობის სამუშაოების განხორციელება. გამწმენდი ნაგებობისა და საკანალიზაციო ქსელის მშენებლობის ეტაპზე დასაქმებული იქნება დაახლოებით 50 ადამიანი, ძირითადად ადგილობრივი მოსახლეობა. საპროექტო ტერიტორიაზე განთავსდება მცირე ზომის სასაწყობე მეურნეობები. პროექტის მასშტაბიდან გამომდინარე, არ იგეგმება მსხვილი სამშენებლო ბანაკის მოწყობა და ობიექტზე ბეტონის კვანძის ან სხვა სტაციონარული ობიექტების განთავსება. მშენებლობისათვის საჭირო ბეტონი ტერიტორიაზე შემოტანილი იქნება ბეტონშიდი მანქანებით ან დამზადდება ადგილზე ხელით. მშენებლობის პროცესში საჭირო ინერტული მასალების შემოტანა განხორციელდება რეგიონში არსებული კარიერებიდან და სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმოებიდან.

საკანალიზაციო ქსელის მოწყობის სამუშაოებისას თავდაპირველად განხორციელდება ძველი ქსელისა და ჭების დემონტაჟი და ნარჩენების გატანა, შემდგომ მოხდება წყალარინების ქსელის მილების ჩალაგება, სახლების დაერთება და სამშენებლო სამუშაოებით გამოწვეული დაზიანებების აღდგენა. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, მიწის სამუშაოებისას ამოღებული მასალა, ვარგისიანობის შემთხვევაში, გამოყენებული იქნება თხრილების შესავსებად, ხოლო ზედმეტი მასალა განთავსებული იქნება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან შეთანხმებით.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, პროექტის ფარგლებში, მშენებლობის ეტაპზე, წყლის გამოყენება დაგეგმილია სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, ახლომდებარე სოფლების წყალმომარაგების ქსელიდან. საჭიროების შემთხვევაში, მშრალი და ქარიანი ამინდის პირობებში, მტვრის გავრცელების თავიდან აცილების მიზნით, საპროექტო ტერიტორიის გრუნტით დაფარული ზედაპირები, ყოველ ოთხ საათში ერთხელ, დაინამება წყლით. რეგიონის კლიმატური პირობებიდან გამომდინარე, მსგავსი საჭიროება შეიძლება დადგეს წელიწადში 10-15-ჯერ. თითოეულ ჯერზე გამოყენებული წყლის მოცულობა დაახლოებით 5 მ³-ს შეადგენს. ამდენად, ტექნიკური დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა იქნება 50-75 მ³/წელ. სამშენებლო მოედანზე დაგეგმილია სამარაგო რეზერვუარის მოწყობა, რომელიც პერიოდულად შეივსება ავტოცისტერნით. სასმელად ასევე შესაძლებელია გამოყენებული იქნას ბუტილირებული წყალი.

დოკუმენტის მიხედვით, მშენებლობის ეტაპზე ჩამდინარე წყლები შეგროვდება საასენიზაციო რეზერვუარში, რომელიც უტილიზაციის მიზნით გატანილი იქნება სპეც-ავტომობილის საშუალებით უახლოეს საკანალიზაციო ქსელში. ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები დაერთებული იქნება გამწმენდი ნაგებობის პირველად სალექართან.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, პროექტის მომზადების ეტაპზე განხორციელდა საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარე არეალის ბოტანიკური და ზოოლოგიური კვლევები.

დოკუმენტის მიხედვით, გამწმენდი ნაგებობისა და კანალიზაციის მოწყობა და ექსპლუატაცია ბიომრავალფეროვნებაზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებასთან დაკავშირებული არ იქნება.

პროექტის განხორციელებისას ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელია როგორც მშენებლობის, ისე - ექსპლუატაციის ეტაპზე. ძველი საკანალიზაციო ქსელის ინფრასტრუქტურის დემონტაჟის შედეგად წარმოიქმნება სამშენებლო ნარჩენები (100-120 მ³), რომლის გატანა მოხდება სამშენებლო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე. საპროექტო ნაგებობის მშენებლობის შედეგად წარმოქმნილი გრუნტი (500 მ³) დროებით დასაწყობდება საპროექტო ტერიტორიაზე, 1,5-2,0 მ სიმაღლის გროვებად. ხოლო საკანალიზაციო ქსელის მოწყობისას ამოღებული გრუნტი (8000 მ³) დასაწყობდება თხრილის გასწვრივ. გრუნტის უმეტესი ნაწილი (80-90%) გამოყენებული იქნება პროექტის მიზნებისთვის დარჩენილი, დაახლოებით 10-20% (800-1600მ³) გაიტანება რეგიონში არსებულ სამშენებლო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე, სადაც ასევე განხორციელდება ძველი საკანალიზაციო ინფრასტრუქტურის დემონტაჟისას წარმოქმნილი ნარჩენების გატანა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გატანილი იქნება მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე, ხოლო სახიფათო ნარჩენები გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე კომპანიას.

ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენებიდან საპროექტო გამწმენდ ნაგებობის სალექარებში და RBC ავზებში წარმოქმნილი ლამი. ფეკალური ლამი ასევე წარმოიქმნება პერიოდულად საკანალიზაციო ქსელის ჭების გასუფთავების პროცესში. ტექნოლოგიური სქემის შესაბამისად, გათვალისწინებულია წარმოქმნილი ლამის გამოშრობა და სტაბილიზაცია, რისთვისაც საპროექტო ტერიტორიაზე მოეწყობა 12 ცალი სალამე მოედანი (საერთო ფართობი 934 მ²). გარდა საპროექტო გამწმენდ ნაგებობაზე წარმოქმნილი ფეკალური ლამისა, სალამე მოედნებზე გათვალისწინებულია ლამის შემოტანა ქედის მუნიციპალიტეტის და მომიჯნავე სოფლების სეპტიკური ავზებიდან/საკანალიზაციო ჭებიდან. სალამე მოედანზე წლიურად ჯამში მოხვდება 200 მ³ მოცულობის ლამი. დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ წარმოქმნილი ლამი გამოყენებული იქნება სასუქის სახით, ან განთავსდება უახლოეს ნაგავსაყრელზე. სკრინინგის განცხადებაში გაურკვეველია „ფეკალური ლამის“ სტატუსი და არ არის დაზუსტებული მისი შემდგომი მართვის ღონისძიებები, რაც საჭიროებს სათანადო შეფასებასა და დასაბუთებას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, პროექტის განხორციელების ეტაპზე, ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება მოსალოდნელია ავტოტრანსპორტისა და სამშენებლო ტექნიკის ექსპლუატაციის შედეგად. დოკუმენტის თანახმად, სამშენებლო ტერიტორიიდან მოსახლეობის დაშორების მანძილი მცირეა, აგრეთვე, მასალებისა და კონსტრუქციების ტრანსპორტირების დერეფანი გაივლის დასახლებულ პუნქტებში, თუმცა მოსახლეობაზე ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დამატებით შესწავლას და დასაბუთებას.

დოკუმენტის თანახმად, საპროექტო სამუშაოების განხორციელებისას ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელება დაკავშირებული იქნება სამშენებლო სამუშაოებთან. დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ სამშენებლო სამუშაოების შესრულებისას გათვალისწინებული იქნება სხვადასხვა შემარბილებელი ღონისძიებები, ამასთან, ხმაურის წყაროები იქნება დროებითი ხასიათის. მხოლოდ დროის მოკლე მონაკვეთებში შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ხმაურის დონეების მცირედით გადაჭარბებას. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია 4 სატუმბი სადგურის მოწყობა, მათ შორის სამი მოეწყობა საკანალიზაციო ქსელის სხვადასხვა უბანზე, ხოლო ერთი - გამწმენდი ნაგებობის შესასვლელთან. თითოეულ სატუმბოზე მუდმივად იფუნქციონირებს ერთი ტუმბო, რომელიც განთავსდება დახურულ სათავსში, შესაბამისად, სატუმბო სადგურებთან ხმაურის მაქსიმალური დონეები 40-45 დბა-ს არ გადააჭარბებს.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, საკანალიზაციო ქსელის საპროექტო არეალში, ნორმალური ექსპლუატაციის ეტაპზე, უსიამოვნო სუნის გავრცელებას ადგილი არ ექნება, რადგან საპროექტო საკანალიზაციო ქსელი დახურული ტიპისაა და საჭიროების შემთხვევაში სალამე მოედნების ზედაპირები სუნის აბსორბენტებით დამუშავდება. ქსელის (მათ შორის ჭების) გაწმენდა მოხდება რეგულარულად, შევსებისთანავე. საპროექტო ტერიტორიის უახლოეს საცხოვრებელ სახლთან დაშორებისა და საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, სუნის გავრცელებისა და მისგან გამომდინარე ზემოქმედების საკითხები საჭიროებს დამატებით შესწავლას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საქმიანობის განხორციელების მშენებლობის ეტაპზე ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელება დაკავშირებული იქნება, მიწის და სამშენებლო სამუშაოებთან, სატრანსპორტო ოპერაციებთან, საკანალიზაციო ქსელის ძველი ინფრასტრუქტურის დემონტაჟსა და რეაბილიტაციასთან. ვინაიდან პროექტის განხორციელება დაგეგმილია დასახლებულ პუნქტში, მშენებლობის ეტაპზე საჭირო იქნება გარკვეული შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება. ექსპლუატაციის ეტაპზე, ხმაურის გამოწვევა დაკავშირებული იქნება წყალქვეშა ერთსაფეხურიანი ცენტრიდანულ ჩამდინარე ტუმბოებთან, სატუმბ სადგურებთან ხმაურის მაქსიმალური დონეები 40-45 დბა-ს არ გადააჭარბებს. მიუხედავად ამისა, ვინაიდან პროექტის განხორციელება დაგეგმილია, დასახლებულ პუნქტში, დამატებით საჭიროებს ხმაურის ფონური მდგომარეობის დონის გაანგარიშება.

გამომდინარე იქიდან, რომ საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის ტექნოლოგიაში ძირითადი ადგილი უჭირავს ბიოლოგიურ რეაქციებს, რომელიც დაბალ ტემპერატურაზე განიცდის შენელებას, გამწმენდის სხვადასხვა კლიმატურ/ტემპერატურულ რეჟიმზე ფუნქციონირების მაჩვენებლები და ეფექტურობა საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქედის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის, გამწმენდი ნაგებობის სპეციფიკის, წარმადობის და მოსახლეობასთან დაშორების მანძილის გათვალისწინებით, მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის, ამავე კოდექსის II დანართის მე-9 პუნქტის 9.6 ქვეპუნქტისა და მე-10 პუნქტის 10.6 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქედის მუნიციპალიტეტში, სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა და ექსპლუატაცია **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. სს „აჭარის წყლის ალიანსი“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „აჭარის წყლის ალიანსს“;

4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქედის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე12 კმ N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი